

הכנסת התשע-עשרה

יוזמים: חברי הכנסת יריב לוין
חיים כץ
אחמד טיבי

2221/19/פ

הצעת חוק הפיקוח על שירותי תיירות רפואית, התשע"ד–2014

הגדרות

1. בחוק זה –

"התקשרות" – לרבות הצעה להתקשרות ולרבות התקשרות שלא לשם הפקת רווחים;

"מאגר" – המאגר שמוקם לפי סעיף 2 לצורך רישום סוכני תיירות רפואית;

"מוסד רפואי" – כהגדרתו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940¹, שנמצא בבעלות הממשלה, קופת חולים, רשות מקומית, תאגיד שהוא מוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9 לפקודת מס הכנסה², או בבעלות פרטית;

"סוכן תיירות רפואית", "סוכן" – אדם או תאגיד שעיקר עיסוקו הוא בתחום התיירות הרפואית, בתיווך בין אזרח זר המבקש טיפול רפואי לפי חוק זה, לבין מוסד רפואי, לצורך יצירת התקשרות חוזית לקבלת טיפול רפואי בישראל;

"תיירות רפואית" – כניסה של אדם, שאינו אזרח ישראל או תושב ישראל, ממדינה אחרת, לישראל, לשם קבלת שירות רפואי שאינו דחוף ושאינו מתוכנן מראש, במוסד רפואי, למעט חולה אשר הגיע לישראל מהאזור, כהגדרתו בחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשס"ז–2007³, ולמעט טיפול דחוף בתייר שנפגע במהלך ביקורו בארץ או סובל ממחלה המחייבת טיפול שוטף גם במהלך ביקורו בישראל, לרבות טיפול דיאליזה;

"השר" – שר הבריאות.

---

¹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
³ ס"ח התשס"ז, עמ' 364.

מאגר רישום סוכני
תיירות רפואית

(א) השר יקים, בתוך שנה מיום תחילתו של חוק זה, מאגר של סוכני תיירות רפואית שיהיה גלוי לציבור ויפורסם באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

(ב) המאגר יכלול, לגבי כל סוכן תיירות רפואית, את הפרטים המפורטים להלן:

- (1) מספר רישום הסוכן במאגר ;
- (2) שמו המלא של הסוכן ;
- (3) כתובת העסק של הסוכן ;
- (4) פרטי התקשרות עם הסוכן ;
- (5) תאריך תחילת העיסוק כסוכן תיירות רפואית.

הממונה על המאגר 3.

השר ימנה ממונה אשר יהיה אחראי על המאגר, לרבות על רישום סוכני תיירות רפואית במאגר, פיקוח על סוכני תיירות רפואית ועמידתם בתנאים שנקבעו בחוק זה (להלן – הממונה).

ועדה מייעצת 4.

(א) השר ימנה ועדה שתפקידה לייעץ לממונה בעניין רישום סוכנים למאגר לפי חוק זה, ובכל עניין אחר כנדרש לפי חוק זה, או לפי כל דין (להלן – הוועדה).

(ב) הוועדה תהיה בת ארבעה חברים שימנה השר מקרב הציבור ומקרב עובדי המדינה, ויחולו לעניין הרכב הוועדה הוראות אלה:

- (1) אחד מחברי הוועדה יהיה משפטן ;
- (2) מספר חברי הוועדה מקרב הציבור, לרבות המשפטן, אם הוא מקרב הציבור, לא יפחת משניים ולא יעלה על שלושה, והם יהיו אנשי משק וכלכלה, אנשי סגל או מי שהיו אנשי סגל במוסדות להשכלה גבוהה או במערכת הבריאות, שהם בעלי ניסיון או השכלה בתחום הרפואה, אולם לא ימונו כחברים בוועדה יותר משני אנשי משק וכלכלה ;
- (3) חברי הוועדה שימונו מקרב הציבור לא יעסקו בעסקי תיירות רפואית.
- (ג) השר, בהתייעצות עם שר התיירות, ימנה אחד מחברי הוועדה כיושב ראש הוועדה ואחד מהם לסגן היושב ראש ; היושב ראש וסגנו לא יהיו מקרב עובדי המדינה.
- (ד) הוועדה תתכנס לבקשת יושב ראש הוועדה או לבקשת הממונה, ותכלול בסדר יומה כל נושא שבסמכותה על פי בקשת היושב ראש או הממונה.

(ה) שלושה חברי ועדה, וביניהם היושב ראש או סגן היושב ראש והמשפטן, יהיו מניין חוקי בישיבותיה.

רישום סוכנים
במאגר 5. (א) הממונה רשאי לרשום במאגר סוכן תיירות רפואית אם נתקיימו בו אלה:

(1) הוא תושב ישראל;

(2) מלאו לו 21 שנים;

(3) הוא לא הורשע בעבירה שלדעת הממונה מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש סוכן;

(4) הוא נרשם כעוסק לפי סעיף 52 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975⁴;

(5) הוא לא הוכרז פושט רגל ולמעט מי שהוכרז כאמור וכבר ניתן לו צו הפטר;

(6) הוא לא הוכרז פסול דין;

(7) הוא הפקיד ערבות לפי סעיף 11.

(ב) טיפול בבקשה לרישום יסתיים בתוך 45 ימים מיום קבלת הבקשה לרישום אצל הממונה.

(ג) לסוכן שנרשם במאגר תונפק תעודה המעידה על היותו סוכן תיירות רפואית הרשום במאגר.

רישום תאגיד כסוכן.6 הממונה רשאי לרשום תאגיד כסוכן תיירות רפואית, אם נתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא תאגיד שנרשם על פי דין בישראל;

(2) כל בעלי השליטה בתאגיד עומדים בתנאי סעיף 5;

(3) כל עובד בתאגיד המשמש כסוכן תיירות רפואית חייב להיות רשום כסוכן במאגר ולעמוד בתנאי סעיף 5.

סירוב לרשום סוכן 7. הממונה רשאי לסרב לרשום במאגר סוכן תיירות רפואית, גם אם הוא עומד בתנאי הכשירות שבסעיפים 5 ו-6, אם לאחר התייעצות עם הוועדה ולאחר שניתנה למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו לפני הוועדה, בדרך שהורתה, נמצא כי קיימות נסיבות שבשלהן אין הוא ראוי לשמש כסוכן, בשים לב לדרישות המקצוע.

⁴ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

- הגבלת רישום 8. (א) הממונה רשאי להתנות בתנאים ולהגביל אישור רישום סוכן תיירות רפואית במאגר.
- (ב) רישום במאגר לפי חוק זה לא ניתן להעברה.
- ייחוד העיסוק ושימוש בתואר סוכן תיירות רפואית 9. (א) לא יעסוק אדם כסוכן תיירות רפואית ולא יציג את עצמו כסוכן, אלא אם כן הוא סוכן שנרשם במאגר לפי חוק זה, או שקיבל לכך היתר מהמועצה.
- (ב) לא יתקשר מוסד רפואי עם אדם אלא אם כן הוא סוכן רשום במאגר, או שהוא קיבל היתר מהמועצה לפי סעיף קטן (א).
- תנאי לרישום בתקנון החברה 10. לא יירשם בתקנון חברה כי בין מטרותיה עיסוק כסוכן תיירות רפואית, אלא אם כן נרשמה החברה כסוכן לפי חוק זה וצורפה תעודה של הממונה המאשרת הסכמתו לרישום כאמור בתקנון.
- הפקדת ערבות 11. (א) לא ירשום הממונה סוכן תיירות רפואית, אלא אם כן הפקיד הסוכן ערבות בסכום שיקבע השר בתקנות.
- (ב) מטופל אשר קיבל שירותים מסוכן תיירות רפואית וכן כל מוסד רפואי אשר סיפק שירותים רפואיים על פי הסכם בכתב עם סוכן ושקיבלו לטובתם פסק דין חלוט, יהיו זכאים לפנות לממונה על מנת לקבל את הסכומים המגיעים להם מתוך הערבות שהעמיד הסוכן; חולטה הערבות כאמור במלואה או בחלקה ישלים הסוכן את גובה הערבות בתוך 30 ימים ממועד החילוט; לא השלים הסוכן את גובה הערבות כאמור – יבוטל רישומו במאגר.
- ביטול רישום במאגר 12. (א) הממונה רשאי לבטל רישום סוכן תיירות רפואית במאגר באחד ממצבים אלה:
- (1) הסוכן ביקש ביטול רישומו;
  - (2) הסוכן הוא תאגיד שהוחלט על פירוקו מרצון;
  - (3) ניתן צו לפירוק תאגיד שהוא סוכן או למינוי כונס נכסים לתאגיד כאמור, או שהסוכן הוכרז כפושט רגל;
  - (4) חדל להתקיים בסוכן תנאי מהתנאים לרישומו במאגר;
  - (5) הסוכן הפר תנאי מהותי מתנאי הרישום במאגר או חדל להתקיים בו תנאי כאמור;
  - (6) הסוכן הפר הוראות חיקוק או הוראת מנהל שניתנה לפי חוק זה, באופן שלדעת הממונה יש בו כדי לפגוע במהימנותו של הסוכן;

- (7) חלפו שנתיים מיום רישומו של הסוכן במאגר והסוכן לא החל בניהול עסקים בהיקף המצדיק לדעת הממונה המשך רישומו, או שהסוכן הפסיק לנהל עסקים בהיקף כאמור במשך תקופה של שנתיים;
- (8) טעמים שבטובת ציבור החולים המצדיקים ביטול רישומו.

(ב) לא יבטל הממונה רישום במאגר מהטעמים המנויים בפסקאות (5), (6) או (8), אלא לאחר שהתייעץ עם הוועדה ולאחר שניתנה לסוכן הזדמנות לטעון את טענותיו לפני הוועדה בדרך שהורתה הוועדה.

13. התנהלות סוכן שרישומו במאגר בוטל

(א) הממונה רשאי ליתן למי שרישומו במאגר בוטל הוראות בדבר ניהול עסקיו, ככל שהדבר נראה לו נחוץ כדי להגן על המטופלים; אין בהוראה כאמור כדי לפטור את מי שרישומו במאגר בוטל מאחריותו להתחייבות שנתן לפני ביטול הרישום.

(ב) בוטל רישום סוכן תיירות רפואית במאגר, וניתנה לסוכן אפשרות להמשיך לעסוק כסוכן במגבלות כאמור בסעיף קטן (א), יהיה סוכן כאמור מחויב בכל ההוראות החלות עליו לפי חוק זה עוד קיימות התחייבויות שנתן למטופלים לפני ביטול רישומו במאגר.

14. מועצה מייעצת

(א) תוקם מועצה מייעצת שתפקידה לייעץ לשר ולממונה בכל עניין הנוגע לתיירות רפואית, שיועלה על ידי הוועדה או על פי הצעת אחד מחברי המועצה המייעצת (בחוק זה – המועצה).

(ב) המועצה תמנה אחד עשר חברים והם:

(1) שני נציגים של משרד הבריאות, שימנה השר, ואחד מהם יהיה יושב ראש המועצה;

(2) שני נציגים של משרד התיירות, שימנה שר התיירות, ואחד מהם יהיה סגן יושב ראש המועצה;

(3) שני נציגים של ההסתדרות הרפואית, שימנה השר;

(4) נציג של בתי החולים הממשלתיים, שימנה השר;

(5) נציג של בתי החולים הפרטיים והמרפאות הפרטיות, שימנה השר;

(6) שלושה סוכני תיירות רפואית שאושרו לרישום במאגר, שימנה השר.

(ג) שישה חברי המועצה, וביניהם היושב ראש או סגן היושב ראש, יהיו מניין חוקי בישיבות המועצה.

- (ד) חברי הוועדה שאינם חברי המועצה, רשאים להשתתף בישיבות המועצה ללא זכות הצבעה.
- (ה) המועצה רשאית למנות מבין חבריה ועדות משנה קבועות או ועדות משנה לעניין מסוים.
15. כהונת חבר ועדה ומועצה
חברי הוועדה וחברי המועצה ימונו לתקופה של שלוש שנים וניתן למנותם לתקופות נוספות.
16. סיום כהונה
חבר הוועדה או חבר המועצה יחדל לכהן בתפקידו לפני תום תקופת כהונתו כאמור בסעיף 15 בהתקיים אחד מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
  - (2) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא תפקידו;
  - (3) הוא הורשע בעבירה אשר יש עמה קלון ונדון בפסק דין חלוט למאסר, לרבות מאסר על תנאי.
  - (4) הוא נתמנה להיות חבר ועדה או חבר מועצה, בתור עובד המדינה, וחדל להיות עובד המדינה.
17. דרכי עבודתן של הוועדה והמועצה
(א) הוועדה והמועצה יקבעו את סדרי עבודתן ואת סדרי דיוניהן, אלא אם כן נקבעו עלי ידי השר.
- (ב) החלטות הוועדה והמועצה יתקבלו ברוב דעות מבין החברים הנוכחים בישיבותיהן, ובלבד שבעת קבלת ההחלטות נכח בישיבה מניין חוקי.
- (ג) השר, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע הוראות לעניין שכר ולעניין החזר הוצאות לחברי הוועדה וחברי המועצה.
18. ערעור על החלטת הממונה
(א) מי שרואה עצמו נפגע מהחלטת הממונה רשאי לערער לבית משפט לעניינים מינהליים בתוך 45 ימים מיום קבלת ההודעה על ההחלטה.
- (ב) ערעור לא יעכב ביצוע החלטה שעליה מערערים זולת אם הסכים לכך הממונה או הורה בית המשפט לעניינים מינהליים על עיכוב ביצוע ההחלטה.
19. אגרת רישום במאגר
השר רשאי להתקין תקנות בדבר –
- (1) אגרה בעד רישום במאגר;
  - (2) אגרה שנתית לסוכן, ויכול שתיקבע אגרה שונה לאדם פרטי שהוא סוכן ולתאגיד שהוא סוכן;
  - (3) דרכי תשלום האגרות ומועדי התשלום;
  - (4) ריבית והפרשי הצמדה על אגרה שלא שולמה במועד.

- תקנות לעניין 20. השר, לאחר התייעצות עם המועצה ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות השירותים של הכנסת, יתקין תקנות לעניין מתן שירותים רפואיים לאזרחים זרים הרפואיים שייתנו במסגרת התיירות הרפואית
- המגיעים לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי לפי חוק זה, ובכלל זה באשר לסוג השירותים שייתנו, היקפם, מניעת פגיעה בשירות הרפואי לאזרחי ותושבי ישראל, לאופן קביעת המחירים ולעניין גביית התשלומים.
- קרן לפיתוח רפואה 21. (א) תוקם קרן לפיתוח הרפואה באזורי פריפריה; לעניין סעיף זה, "אזורי פריפריה" – כל אזורי הארץ, למעט כל מקום שהוא מצפון ליבנה, מדרום לנתניה וממערב לרמלה, ולרבות שטח השיפוט של עיריית ירושלים.
- (ב) חמישה אחוזים מתקבולי כל מוסד רפואי ממשלתי בגין תיירות רפואית יועברו לקופת הקרן.
- (ג) השר יתקין תקנות לעניין הוועדה המנהלת של הקרן ולעניין אופן השקעת כספי הקרן והשימוש בהם.
- עונשין 22. מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שנה או קנס בשיעור 100,000 שקלים חדשים:
- (1) שימש כסוכן תיירות רפואית שלא לפי חוק זה;
- (2) פעל בניגוד להוראה שנתן לו הממונה;
- (3) פעל בניגוד להוראות סעיף 9.
- תקנות ראשונות 23. תקנות ראשונות לפי סעיף 20 יותקנו בתוך שנה מיום פרסומו של חוק זה.
- הוראת מעבר 24. ממונה ראשון לפי סעיף 3, ועדה מייעצת ראשונה לפי סעיף 4, ומועצה מייעצת ראשונה לפי סעיף 14, ימונו בתוך שנה מיום פרסומו של חוק זה.

דבר הסבר

"התיירות הרפואית" היא ענף במסגרתו מגיעים חולים מחוץ לארץ למוסדות בריאות בישראל לצורך קבלת טיפול רפואי מתוכנן מראש. העיסוק בתחום זה הפך בשנים האחרונות לתעשייה ענפה, המכניסה לישראל מטבע חוץ רב, ומהווה מקור משמעותי למסים, תעסוקה, וכן אפיק גיוס משאבים מהותי למערכת הבריאות. תיירות רפואית תורמת תרומה חשובה לתיירות בישראל ומשמשת מכשיר חשוב בהסברת פניה היפות והמתקדמות של המדינה.

לצד התועלות הרבות למשק, התעשייה הזו התפתחה וצמחה במהירות ללא אסדרה, וכך נוצר סיכון ממשי של ניצול המצב באופן בלתי ראוי. זאת, בשעה שלתיירות הרפואית נגיעה ישירה לחיי אדם ולבריאות המטופלים, בצד היבטים כלכליים משמעותיים והיבטים הנוגעים לתדמיתה של מדינת ישראל. כמו כן, התרחבות התיירות הרפואית יש בה כדי להשפיע באופן הולך וגובר על כלל מערכת הבריאות וזמינות שירותיה לציבור בישראל.

כיום כל אדם יכול להכריז על עצמו כעוסק בתחום התיירות הרפואית, לפרסם את שירותיו ולשמש סוכן תיירות רפואית לכל דבר ועניין. המצב גורם לעתים למקרים של הבאת חולים על ידי גופים שאין

להם כל ניסיון או מומחיות בתחום, המנצלים את חוסר הידיעה של החולים מחוץ לארץ ומעניקים שירות לקוי או חמור מכך, תוך שהם מבטיחים הבטחות חסרות כיסוי לחולים הנאחזים בהן כתקווה אחרונה להצלחתם. תופעה פסולה זו, שכרגע קיימת בשוליים, פוגעת קשות בשמה הטוב של הרפואה בישראל ומכתימה את תעשיית התיירות הרפואית ואת הסוכנים ההגונים והמקצועיים המהווים את רוב רובה.

כיום אין במשרד הבריאות ובמוסדות הבריאות בישראל דרישות או הגבלות כלשהן שחלות על סוכני תיירות רפואית (שמספרם נאמד כבר במאות). כתוצאה מכך, מערכת הבריאות הישראלית, המטופלים מחוץ לארץ וסוכני תיירות רפואית – יוצאים כולם נפסדים.

הצעת חוק זו באה להסדיר את העיסוק בתחום באמצעות הקמת מאגר סוכני תיירות רפואית מורשים במשרד הבריאות. הממונה על מאגר זה יוסמך, על פי הצעת החוק, להתנות בתנאים את רישום הסוכנים במאגר וכן יהיה מוסמך לפקח ולבטל רישום במקרים האמורים בהצעת החוק. על מנת לשמור על מערכת איזונים ולסייע לממונה, תוקם מועצה מקצועית לצידו שתפקידה לייעץ לו בכל העניינים שבחוק. לצד הממונה והמועצה תוקם ועדה מייצגת שתורכב מנציגי ציבור ומארגוני הסוכנים אשר תשקף את עמדת העוסקים במקצוע ומגוון דעות בציבור ותייעץ לשר הבריאות ולממונה בענייני תיירות רפואית.

כמו כן, יוסדרו מתן ערבויות על ידי הסוכנים למילוי התחייבויותיהם כלפי המטופלים וכלפי המוסדות הרפואיים, ויוסדר אופן ההתקשרויות בין המטופלים הסוכנים והמוסדות הרפואיים. עוד מוצע, להסדיר הקמת קרן מיוחדת לקידום הרפואה בפריפריה אשר תבטיח כי חלק מההכנסות אשר יתקבלו מתיירות רפואית יוקדשו למטרה זו ויתרמו לשוויון בהנגשת המשאבים הרפואיים לכלל הציבור.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באדר א' התשע"ד – 24.2.14